

SZKOLNICTWO WYŻSZE W ROKU AKADEMICKIM 2013/14**Szkoły wyższe, studenci i absolwenci¹**

Od ośmiu lat systematycznie maleje liczba studentów w szkołach wyższych mających siedzibę w województwie lubelskim. Zmiany te związane są, między innymi z malejącą liczbą ludności w wieku 19-24 lata, ze zmianą ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym” wprowadzającą od 1 października 2011 roku pobieranie opłat od studentów studiujących na drugim i kolejnych kierunkach studiów, a także z rosnącą popularnością studiów za granicą. Młodzi ludzie coraz częściej decydują się na studia w Europie, które dzięki przystąpieniu Polski do UE stały się bardziej dostępne dla naszych maturzystów.

Na początku roku akademickiego 2013/14 w 8 publicznych i 11 niepublicznych szkołach wyższych mających siedzibę na terenie województwa lubelskiego kształciło się 84,6 tys. studentów, w tym liczonych tylko jeden raz 82,7 tys. Do publicznych szkół wyższych uczęszczało 67,6% ogółu studiujących, a do niepublicznych 32,4%. W porównaniu do ubiegłego roku akademickiego liczba studentów ogółem zmalała o 7,7%, a wśród studentów liczonych tylko jeden raz o 5,0%. W wyniku powyższych zmian zmniejszeniu uległ również współczynnik skolaryzacji brutto (relacja liczby osób studiujących do liczby ludności w wieku 19-24 lata) z 49,1% w roku akademickim 2012/13 do 46,8% w 2013/14.

Tabl. 1. Studenci i absolwenci szkół wyższych (łącznie z cudzoziemcami)

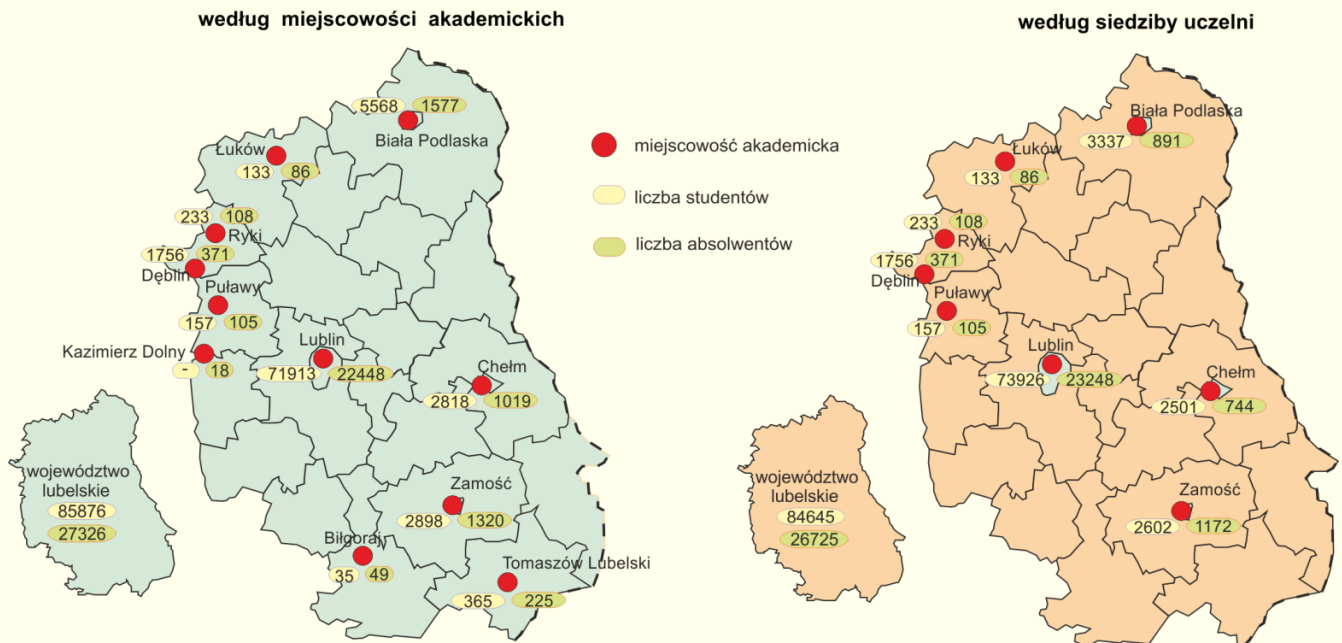
Wyszczególnienie	2012/13	2013/14	2012/13 =100
Uczelnie	19	19	100,0
Studenci	91685	84645	92,3
na studiach:			
pierwszego stopnia (zawodowe):	55052	50504	91,7
z tytułem inżyniera.....	19818	19278	97,3
z tytułem licencjata.....	35234	31226	88,6
magisterskie jednolite.....	13143	12961	98,6
drugiego stopnia - magisterskie uzupełniające..	21755	19943	91,7
po ostatnim roku bez egzaminów	1735	1237	71,3
Absolwenci ^a	27980	26725	95,5
studiów:			
pierwszego stopnia (zawodowe):	15271	14334	93,9
z tytułem inżyniera.....	3381	3691	109,2
z tytułem licencjata.....	11890	10643	89,5
magisterskie jednolite.....	2778	2365	85,1
drugiego stopnia - magisterskie uzupełniające....	9931	10026	101,0

a Z poprzedniego roku akademickiego

1 Studentów i absolwentów wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych szkół wyższych łącznie z filiami, zamiejscowymi podstawowymi jednostkami organizacyjnymi, zamiejscowymi ośrodkami dydaktycznymi oraz punktami konsultacyjnymi z uwzględnieniem cudzoziemców i szkół resortu obrony narodowej.

Studentów i absolwentów wykazano tyle razy, na ilu kierunkach studiowali według stanu w dniu 30 XI. Jeżeli absolwent w roku akademickim ukończył dwa i więcej kierunków studiów, to również został wykazany wielokrotnie.

Studenci i absolwenci ^a w roku akademickim 2013/2014

a Z roku akademickiego 2012/2013.

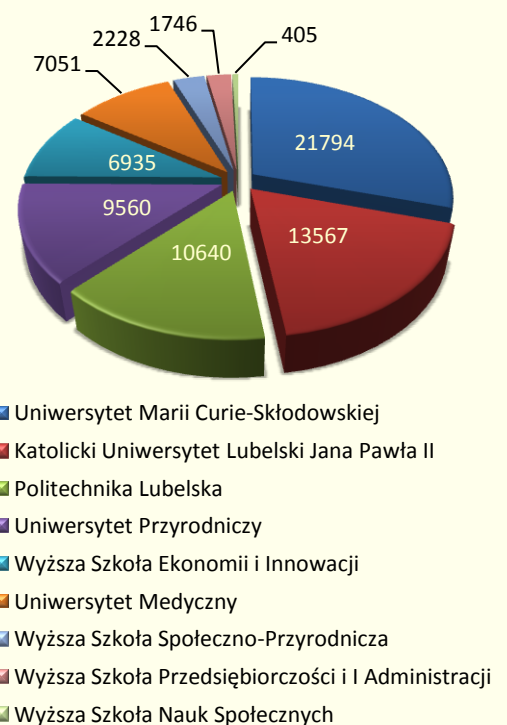
W wyniku sukcesywnej zmiany organizacji studiów tj. przechodzenia uczelni na dwustopniowy system kształcenia dominujące stały się studia pierwszego i drugiego stopnia. W roku akademickim 2013/2014 studenci studiów pierwszego stopnia stanowili 59,7% ogółu studiujących w województwie lubelskim, jednolitych studiów magisterskich 15,3%, zaś studiów drugiego stopnia 23,6%. Wśród studentów pierwszego stopnia więcej osób studiowało na studiach zawodowych z tytułem licencjata (61,8% ogółu studentów na studiach pierwszego stopnia), niż z tytułem inżyniera (38,2%). Kobiety przeważały na studiach licencjackich (68,9% ogółu studentów na studiach licencjackich), mężczyźni zaś na inżynierskich (64,5%).

Głównym ośrodkiem akademickim w województwie lubelskim jest miasto Lublin, na terenie którego w roku akademickim 2013/14 swoją siedzibę miało 9 uczelni skupiających ponad 87% ogółu studentów. Największe szkoły wyższe to:

- ✓ Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej kształcący 25,7% ogółu studiujących osób,
- ✓ Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II – 16,0%,
- ✓ Politechnika Lubelska – 12,6%,
- ✓ Uniwersytet Przyrodniczy – 11,3%.

Ponadto w Lublinie ma swoją siedzibę, jeden z dziewięciu w kraju, Uniwersytet Medyczny, na którym kształciło się 8,3% ogółu studentów w województwie.

Wykres 1. Szkoły wyższe w Lublinie według liczby studentów

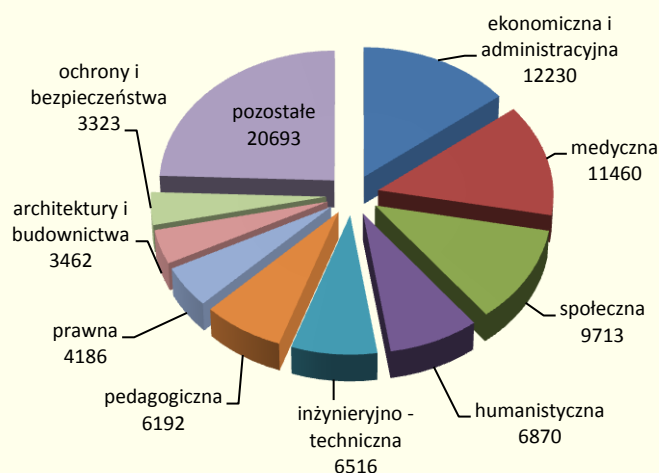

W roku akademickim 2013/14 w województwie lubelskim najwięcej osób kształciło się na kierunkach ekonomicznych i administracyjnych (14,4% ogółu studiujących), następnie na medycznych (13,5%) i społecznych (11,5%), zaś najmniej na kierunkach artystycznych (0,9%) oraz opieki społecznej (0,7%).

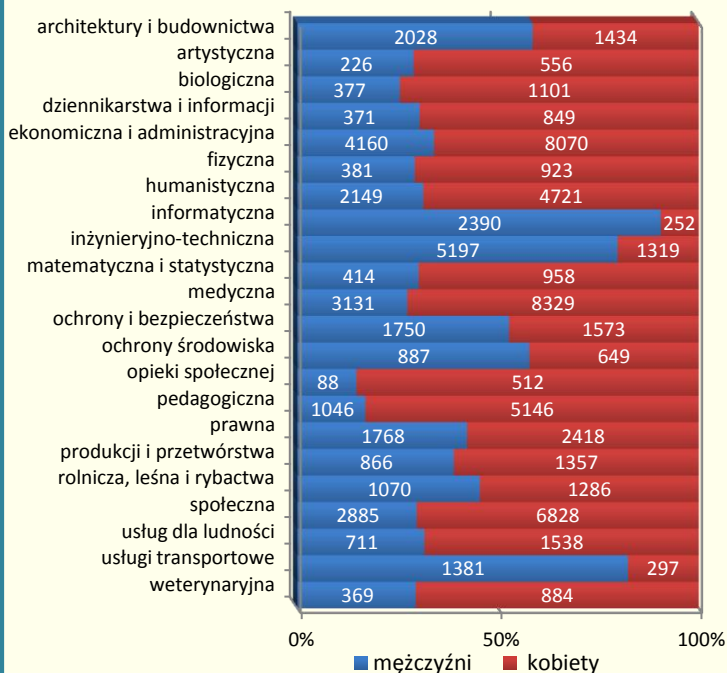
W porównaniu do ubiegłego roku akademickiego największy, ponad 32% wzrost liczby studentów, odnotowano w podgrupie kierunków ochrony i bezpieczeństwa. Jako pierwsza (poza uczelnią Ministerstwa Obrony Narodowej), w województwie lubelskim, kierunek bezpieczeństwa narodowego wprowadziła Wyższa Szkoła Humanistyczno-Społeczna w Zamościu w roku akademickim 2009/10. W bieżącym roku akademickim kierunki z podgrupy ochrony i bezpieczeństwa są już na 7 uczelniach.

W porównaniu do ubiegłego roku akademickiego w 6 uczelniach województwa lubelskiego otwarto łącznie 15 nowych kierunków studiów, w tym 7 kierunków, których nie było jeszcze na innych uczelniach województwa. Najwięcej nowych kierunków wprowadził Uniwersytet Przyrodniczy (4 kierunki – bioinżynieria, zielarstwo, agrobiznes i behawiorystyka zwierząt), Uniwersytet Marii-Curie Skłodowskiej w Lublinie (4 kierunki - m.in. bezpieczeństwo narodowe, geoinformacja), Państwowa Szkoła Wyższa im. Papieża Jana Pawła II (3 kierunki – m.in. fizykoterapia, gospodarka przestrzenna) oraz Katolicki Uniwersytet Lubelski (2 kierunki - kultura mediów i bezpieczeństwo narodowe).

Wykres 2. Studenci według podgrup kierunków studiów

Wykres 3. Studenci według płci i podgrup kierunków studiów

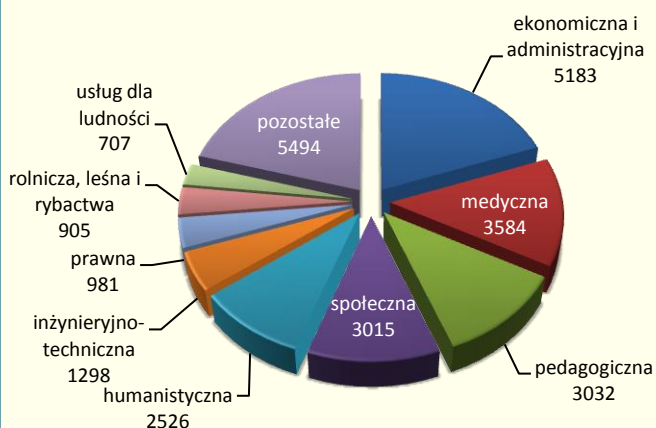
W roku akademickim 2013/14 kobiety stanowiły 60,3% ogółu studentów i ich udział zmalał w stosunku do ubiegłego roku o 1,2 p. proc. Podobnie jak w latach ubiegłych, wśród kobiet największym zainteresowaniem cieszyły się kierunki medyczne (16,3% ogółu studiujących kobiet), ekonomiczne i administracyjne (15,8%), społeczne (13,4%) oraz pedagogiczne (10,1%), zaś wśród mężczyzn kierunki inżynieryjno-techniczne (15,4% ogółu studiujących mężczyzn), ekonomiczne i administracyjne (12,4%) oraz medyczne (9,3%).

Najbardziej sfeminizowanym kierunkiem była opieka społeczna - kobiety stanowiły

85,3% ogółu osób studiujących, natomiast typowo męskim kierunkiem była informatyka - mężczyźni stanowili 90,5% ogółu studentów.

W roku akademickim 2012/13 dyplomy ukończenia studiów otrzymało 26,7 tys. osób tj. o 4,5% mniej niż przed rokiem. Spośród ogólnej liczby absolwentów przeważającą grupę stanowiły osoby, które ukończyły studia zawodowe pierwszego stopnia (53,6% ogółu absolwentów) oraz absolwenci studiów drugiego stopnia (37,5%).

Wykres 4. Absolwenci według podgrup kierunków studiów

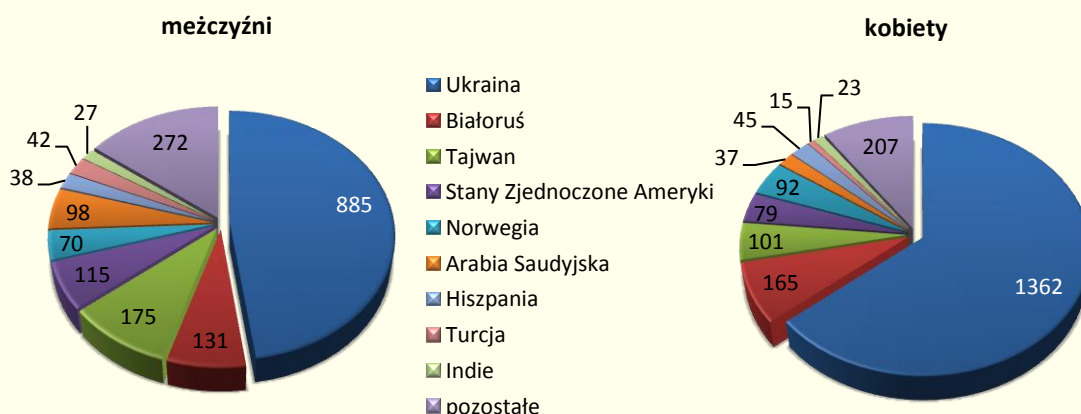
Najwięcej absolwentów ukończyło kierunki ekonomiczne i administracyjne (19,4% ogółu absolwentów), następnie medyczne (13,4%), pedagogiczne i społeczne (po 11,3%), natomiast najmniej weterynaryjne (0,5%) oraz artystyczne (0,7%).

Kobiety stanowiły 68,0% ogółu absolwentów, tj. o 0,1 p. proc. mniej niż w roku akademickim 2012/13. Najwięcej kobiet otrzymało dyplomy ukończenia studiów wyższych na kierunkach ekonomicznych i administracyjnych (19,9% ogółu kobiet), medycznych (15,8%) i pedagogicznych (14,7%), natomiast najwięcej mężczyzn ukończyło kierunki ekonomiczne i administracyjne (18,4% ogółu mężczyzn), inżynieryjno-techniczne (11,7%) oraz społeczne (10,7%).

Cudzoziemcy

Coraz większym zainteresowaniem cieszą się lubelskie uczelnie wśród cudzoziemców. Na początku roku akademickiego 2013/14 w 15 uczelniach województwa lubelskiego kształciło się prawie 4,0 tys. cudzoziemców, tj. o 23,1% więcej niż w ubiegłym roku akademickim. Udział obcokrajowców w ogólnej liczbie studiujących wyniósł 4,7%. Najwięcej cudzoziemców przybyło na studia z Ukrainy (56,5% ogółu studiujących cudzoziemców), następnie z Białorusi (7,4%), z Tajwanu (6,9%), ze Stanów Zjednoczonych Ameryki (4,9%) oraz z Norwegii (4,1%).

Wykres 5. Studenci cudzoziemcy według płci i krajów

Tabl. 2. **Studenci cudzoziemcy i absolwenci cudzoziemcy szkół wyższych**

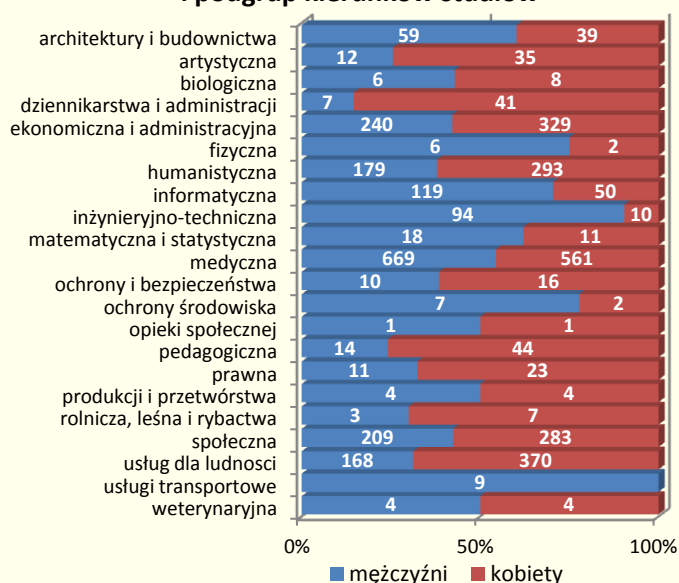
Wyszczególnienie	2012/13	2013/14	2012/13 =100
Studenci cudzoziemcy	3234	3982	123,1
na studiach:			
pierwszego stopnia.....	1668	2280	136,7
z tytułem inżyniera	285	364	127,7
z tytułem licencjata	1383	1916	138,5
magisterskie jednolite	1207	1287	106,6
drugiego stopnia – magisterskie uzupełniające.....	307	375	122,1
Po ostatnim roku bez egzaminów	52	40	76,9
Absolwenci cudzoziemcy ^a	364	517	142,0
studiów:			
pierwszego stopnia.....	187	229	122,5
z tytułem inżyniera	-	8	x
z tytułem licencjata	187	221	118,2
magisterskie jednolite	134	194	144,8
drugiego stopnia – magisterskie uzupełniające.....	43	94	218,6

a Z poprzedniego roku akademickiego.

Najwięcej cudzoziemców studiowało na Uniwersytecie Medycznym 1067 osób (26,8% ogółu studiujących cudzoziemców), następnie na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej 633 osób (15,9%), na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II studiowały 382 osoby (9,6%) oraz w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Sz. Szymanowica w Zamościu 339 (8,5%). Na Uniwersytet Medyczny najwięcej osób przybyło z Tajwanu (25,8% ogółu studiujących cudzoziemców na wymienionej uczelni),

następnie ze Stanów Zjednoczonych Ameryki (17,2%) oraz z Norwegii (15,0%) i z Arabii Saudyjskiej (12,4%), zaś na pozostałych uczelniach dominowali przybysze ze wschodu. I tak, np. na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej 80,1% cudzoziemców stanowiły osoby, które przyjechały na studia z Ukrainy, zaś na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim 40,6% cudzoziemców to studenci z Ukrainy, a 12,0% z Białorusi, natomiast w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Sz. Szymanowica w Zamościu 99,7% cudzoziemców stanowili studenci z Ukrainy.

Wykres 6. **Studenci cudzoziemcy według płci i podgrup kierunków studiów**

W roku akademickim 2012/13 na studia pierwszego stopnia uczęszczało 57,3% ogółu studiujących cudzoziemców (przed rokiem 51,3%). Więcej osób studiowało na studiach zawodowych z tytułem licencjata (84,0% ogółu studentów na studiach pierwszego stopnia), niż z tytułem inżyniera. Na studia magisterskie jednolite uczęszczało 32,3% studiujących (przed rokiem 37,3%).

Największym zainteresowaniem wśród studiujących cudzoziemców cieszyły się kierunki medyczne (30,9% ogółu cudzoziemców), następnie ekonomiczne i administracyjne (14,3%), usługi dla ludności (13,5%) oraz społeczne (12,4%).

Kobiety stanowiły 53,6% ogółu studiujących cudzoziemców, tj. o 0,8 p. proc. więcej niż w ubiegłym roku akademickim. Najwięcej kobiet (26,3% ogółu studiujących kobiet), podobnie jak i mężczyzn (36,2% ogółu mężczyzn) kształciło się na kierunkach medycznych oraz na kierunkach ekonomicznych i administracyjnych (15,4% kobiet i 13,0% mężczyzn) oraz społecznych (13,3% kobiet i 11,3% mężczyzn).

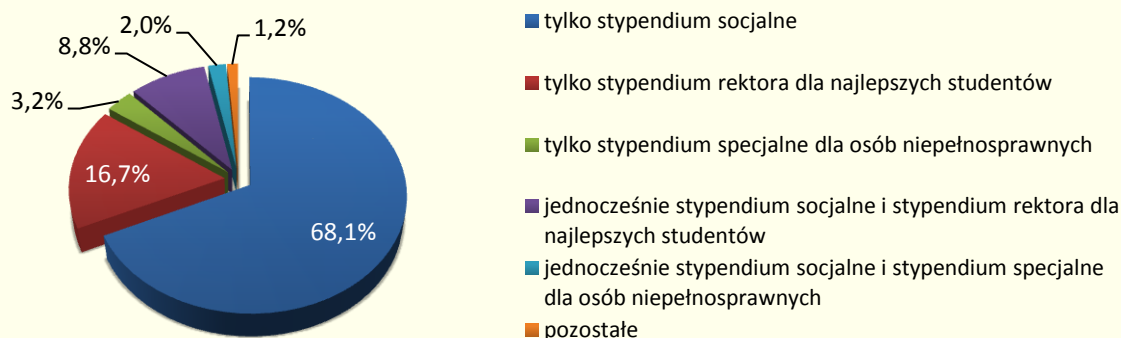
W roku akademickim 2012/13 dyplomy ukończenia studiów wyższych otrzymało 517 cudzoziemców tj. o 42,0% więcej niż przed rokiem. Najwięcej absolwentów cudzoziemców ukończyło kierunki medyczne (32,1% ogółu absolwentów cudzoziemców), społeczne (20,7%) oraz humanistyczne (17,6%).

Kobiety stanowiły 59,8% ogółu absolwentów cudzoziemców, wobec 59,3% w roku akademickim 2011/12. Najwięcej kobiet (23,3% ogółu absolwentek), podobnie jak i mężczyzn (45,2% absolwentów) otrzymało dyplomy ukończenia studiów wyższych na kierunkach medycznych oraz społecznych (21,4% kobiet i 19,7% mężczyzn).

Stypendia²

Według stanu w dniu 30 XI 2013 roku stypendia otrzymywało prawie 26,0 tys. studentów (w tym 0,7 tys. cudzoziemców), czyli 30,7% ogółu studiujących. W porównaniu do ubiegłego roku akademickiego liczba ta zmalała o 1,3%. Najwięcej studentów, bo 20,6 tys. pobierało stypendia o charakterze socjalnym, w tym 17,7 tys. studentów otrzymywało tylko stypendium socjalne, 2,3 tys. oprócz stypendium socjalnego pobierało jeszcze stypendium rektora dla najlepszych studentów, 0,5 tys. studentów dodatkowo otrzymywało stypendium socjalne dla osób niepełnosprawnych, a 0,1 tys. osób pobierało wszystkie trzy rodzaje stypendiów. Ponadto 4,3 tys. studentów otrzymywało tylko stypendia rektora dla najlepszych studentów, a 0,8 tys. tylko stypendia specjalne dla osób niepełnosprawnych. Oprócz stypendiów studenci mogli ubiegać się również o zapomogi. Z tej formy dofinansowania w okresie od XII 2012 do XI 2013 roku skorzystało 2,5 tys. studentów.

Wykres 7. **Studenci według rodzaju otrzymywanych stypendiów**

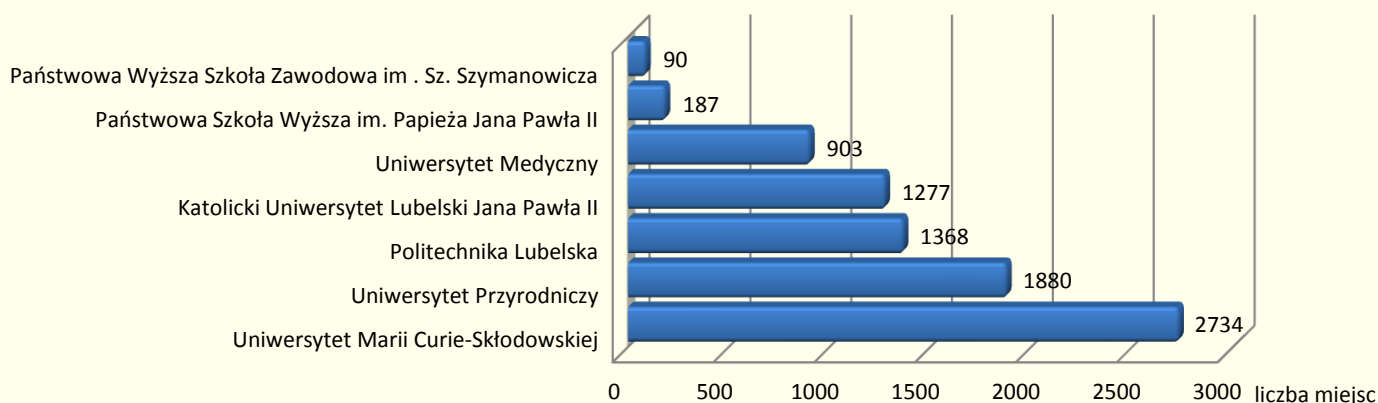

² Bez stypendiów ministra oraz stypendiów finansowanych z funduszy unijnych

Domy studenckie

Na terenie województwa lubelskiego według stanu w dniu 30 XI 2013 roku 8 uczelni dysponowało 31 domami studenckimi, w których łącznie było 8,8 tys. miejsc. W porównaniu do ubiegłego roku akademickiego ubył 1 dom studencki, a liczba miejsc zmniejszyła się o 586 tj. o 6,2%. Z zakwaterowania w domach studenckich korzystało prawie 8,0 tys. studentów w tym 1,2 tys. cudzoziemców, czyli 10,4% ogółu studiujących i 29,9% studiujących cudzoziemców.

Wykres 8. Miejsca w domach studenckich według uczelni ^a

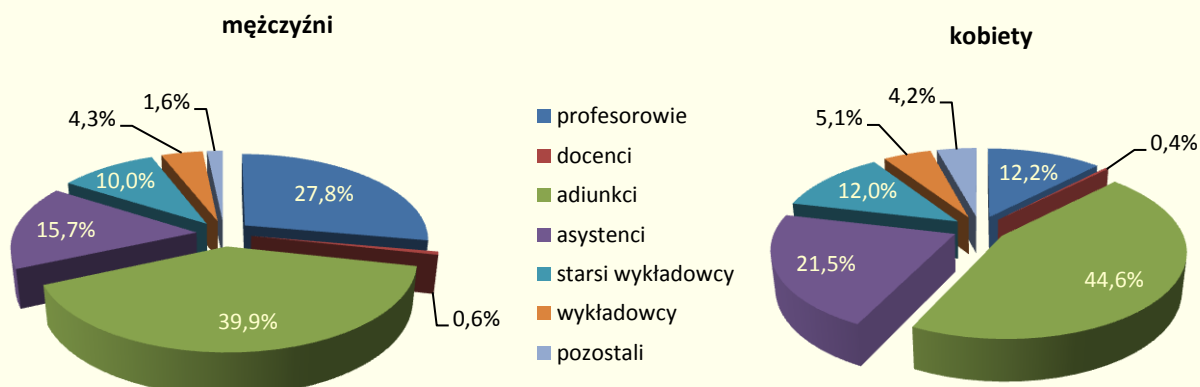
a Bez szkoły wyższej Ministerstwa Obrony Narodowej

Nauczyciele akademicki

Według stanu na koniec grudnia 2013 r. we wszystkich uczelniach województwa lubelskiego pracowało 6,6 tys. nauczycieli akademickich (pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych), w tym 98,7% stanowili nauczyciele pełnozatrudnieni. W porównaniu do ubiegłego roku liczba zatrudnionych nauczycieli akademickich zmalała o 1,0%. Placówki publiczne zatrudniały 75,4% wszystkich nauczycieli. Najliczniejszą grupą wśród nauczycieli akademickich byli adiunkci (42,1%), następnie profesorowie (20,5%) i asystenci (18,4%).

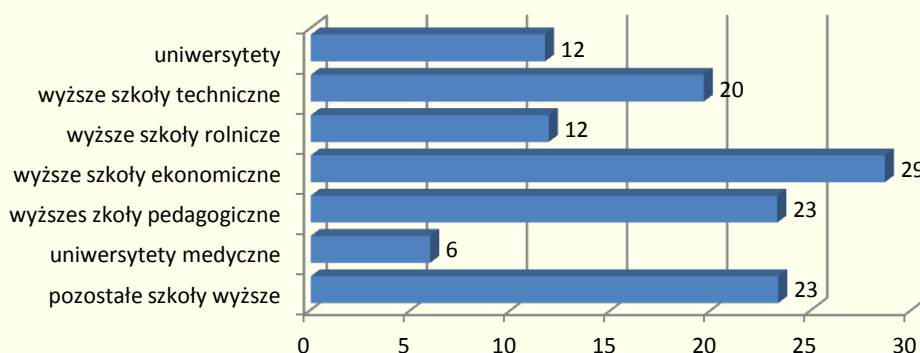
Kobiety stanowiły 46,9% ogółu zatrudnionych nauczycieli akademickich wobec 47,2% w ubiegłym roku akademickim.

Wykres 9. Pełnozatrudnieni nauczyciele akademicki według płci i stanowisk

W szkołach wyższych mających siedzibę na terenie województwa lubelskiego średnio na 1 nauczyciela akademickiego przypadało 13 studentów, przy czym w szkołach publicznych wskaźnik ten był niższy i wyniósł 11 wobec 17 w niepublicznych szkołach wyższych.

Wykres 10. Liczba studentów szkół wyższych przypadająca na 1 nauczyciela akademickiego według typów szkół w roku akademickim 2013/2014 ^a

a Bez szkoły wyższej Ministerstwa Obrony Narodowej

W 2013 roku w uczelniach województwa lubelskiego zatrudnionych było 0,7 tys. nauczycieli akademickich z tytułem profesora, 1,1 tys. ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, 3,5 tys. z tytułem doktora oraz 1,3 tys. magistrów (przeciętna liczba w roku kalendarzowym). Z analizy danych dotyczących struktury zatrudnionych nauczycieli akademickich z tytułem i stopniem naukowym w placówkach publicznych i niepublicznych wynika, że o ile zatrudnienie nauczycieli ze stopniem doktora w obu rodzajach szkół jest podobne (publiczne - 53,7%, niepubliczne - 52,2%), to znaczne różnice występują wśród zatrudnionych nauczycieli ze stopniem doktora habilitowanego (w publicznych szkołach wyższych - 14,0%, w niepublicznych - 22,0%) oraz wśród nauczycieli z tytułem magistra (w publicznych - 21,8%, w niepublicznych - 15,9%).

Opracowanie:

Zofia Dymek – Lubelski Ośrodek Badań Regionalnych

Prosimy o podawanie źródła przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego w Lublinie.